

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA DIAKONIA AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

Diakonia-ammattikorkeakoulu on toteuttanut ammattikorkeakouluille asetettuja tavoitteita Diakin ja OKM:n välisen sopimuksen mukaisesti.

Erityisenä onnistumisena voi pitää 55 op:n suorittaneiden määrän kasvua siten, että vuonna 2017 68,1 % opiskelijoista oli ylittänyt tavoitteeseen. Diak onnistui tässä parhaiten ammattikorkeakouluista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Diak on toteuttanut omalta osaltaan korkeakoulujen yhteisiä tavoitteita ja OKM:n sekä Diakin välisen sopimuksen korkeakoulukohtaisia tavoitteita.

Tätä toimintaa on vahvistettu asettamalla Diakin sisällä tulosalueille (koulutus, innovaatiot, kampuspalvelut, rehtoraatti) sopimuksesta, rahoitusmittareista ja Diakin strategiasta nousevia tavoitteita ja seurantamittareita. Tavoitteet konkretisoidaan jokaiselle työntekijälle työhyvinvointi- ja tavoitekeskusteluissa.

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävä kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatu on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja

innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisokäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

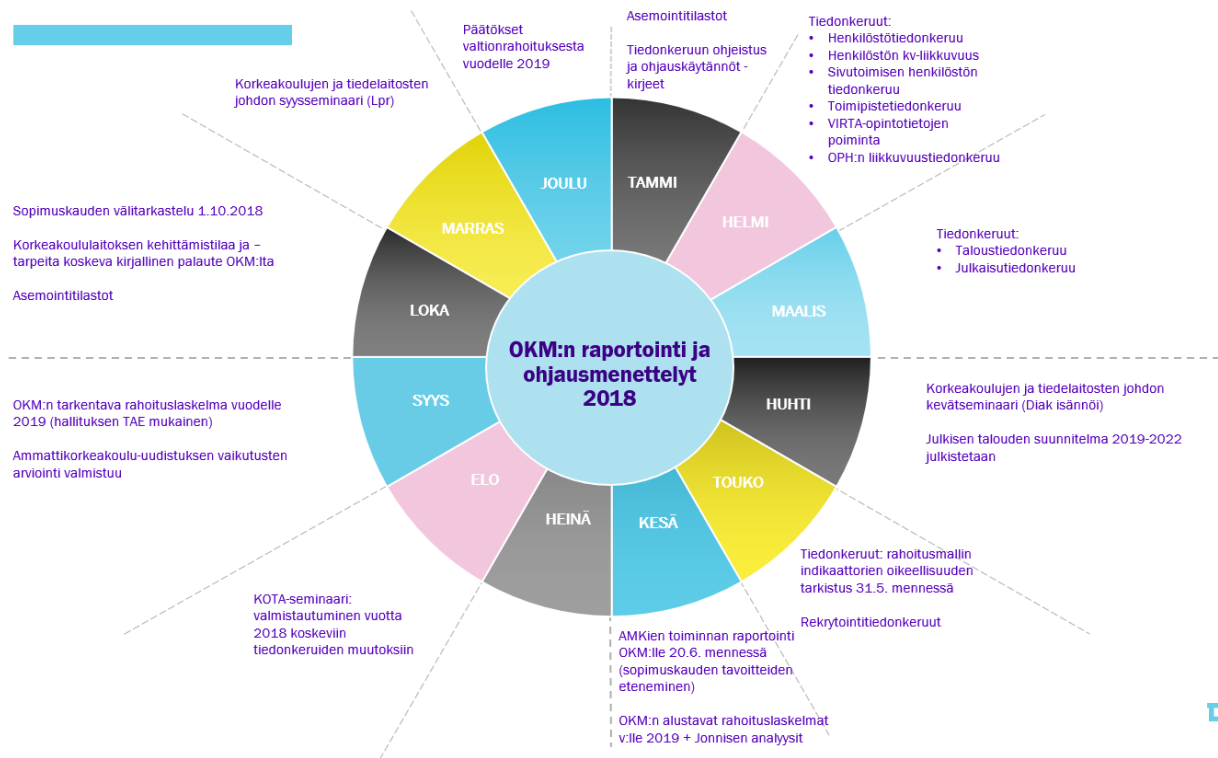
Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vuoden 2017 Diakin organisaatiouudistuksen ja toimintakulttuurin kehittämisen jälkeen aloitettiin Diakin tulevaisuustyö. Osana tulevaisuustyötä tehtiin toimintaympäristöanalyysi Diakin profiilista ja kampusten kilpailuasetelmasta. Toimintaympäristöanalyysissä selvitettiin Suomen sisäistä muuttoliikettä, nuorisokäluokkia, SOTE-uudistuksen maakunnallisia vaikutuksia sekä Diakin vahvuuksia ja heikkouksia muihin korkeakouluihin verrattuna.

Tulevaisuustyö jatkuu edelleen, mutta osana tulevaisuustyötä Diakin hallitus hyväksyi keväällä 2018 Diakin kansainvälisyysstrategian, jonka ideana on vahvistaa Diakin strategisia toimintakärkiä yhdessä eurooppalaisten korkeakoulujen kanssa. Tämä tarkoittaa opiskelija- ja opettajavaihtojen lisäksi mm. yhteisiä koulutusohjelmia, jatko-opintoja maisteritutkinnoista, hankeyhteistyötä ja benchmarkingia laadun kehittämiseksi. Pitkän tähtäimen tavoitteena on kansainvälisen korkeakouluverkoston rakentaminen.

Diakin laatujärjestelmää on päivitetty organisaatiouudistuksen jälkeen ja laatutyön kehittämiseksi laadittu suuntaviivat syksyllä 2017. Osana laatutyötä toiminnanohjausta ja tiedolla johtamista kehitetään systemaattisesti hyödyntäen yhteistyöverkostoja muiden korkeakoulujen kanssa sekä valtakunnallista tietovarantoa.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Diakonia-ammattikorkeakoulun ja Arcadan muodostaman monialaisen korkeakoulukampuksen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään sopimuskaudella nykyistä laajemmin opetus- ja tutkimusjärjestelmien lisäksi hallinto- ja tukipalveluissa ja tilaratkaisuissa.

Diakonia-ammattikorkeakoulu ja muut Turun seudulla toimivat korkeakoulut (TY, ÅA, TuAMK, Novia ja Humak) tehostavat voimavarojen käyttöä tarkoituksenmukaisella työnjaolla, yhteistyöllä ja tilaratkaisuilla. Eri sektorien yhteistyön esteitä puretaan ja opintopolkuja kehitetään joustaviksi.

Ammattikorkeakoulut (Centria, Diak, KAMK, Lapin AMK, OAMK) laativat yhteistyössä alueen yliopistojen (OY, LY) ja innovaatiojärjestelmän toimijoiden kanssa suuntaviivat Pohjois-Suomen korkeakoulujen vaikuttavuuden ja alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on tutkimuksen, koulutuksen, yritysten ja julkisen hallinnon tiivistyvä alueellinen yhteistyö ja voimavarojen kokoaminen.

Helsingissä Diak tekee laajasti yhteistyötä Arcadan kanssa. Englanninkielinen terveysalan master-ohjelma on yhteinen ja vuonna 2020 käynnistetään myös yhteinen englanninkielinen hoitotyön amk-tutkintoon johtava koulutus. Kesälukukausi on ollut yhteinen vuodesta 2017 lähtien. Sotealalla on toteutettu lukuvuonna 2017-2018 joitakin opintojaksoja yhteisesti tai vastavuoroisesti. Terveysalan syventävien opintojen tarjonta on

avattu molempien ammattikorkeakoulujen opiskelijoille. Tilojen käytössä on jatkettu yhteistyötä erityisesti hoitotyön ja taideopetuksen tilojen yhteiskäytössä. Terveystieteiden palvelut ovat Arcadan tiloissa. Hankkeita on haetaan ja toteutetaan yhteistyössä.

Jyväskylän avoin yliopisto toimii Diakin Helsingin kampuksella. Sen kanssa ollaan luomassa yhteistä avoimen opintojen tarjontaa tiettyjen teemojen ympärille keväästä 2019 alkaen. Yhteistyö mahdollistaa henkilöstön osaamisen kehittämisen ja opiskelijoiden vaihtoehtoisten opintojen tarjonnan laajentamisen.

Helsingissä yhteistyötä tehdään myös Helsingin yliopiston käännytieteiden koulutuksen, sosiaalityön oppiaineen ja teologisen tiedekunnan sekä Sibelius-Akatemian kanssa. Metropolian ja Haaga-Helion kanssa on ollut yhteisiä hankkeita. Humakin kanssa toteutetaan yhteistä tulkkialueen ylempää tutkintoa.

Turussa Diakin kirjastopalvelut hankitaan Turun amkilta. Opetusyhteistyötä tehdään Turun yliopiston kanssa viittomakielen opetuksessa. Diak on mukana Opiskelijakaupunki Turku -yhteistyöfoorumissa yhdessä alueen muiden korkeakoulujen ja Turun kaupungin kanssa. Vuonna 2017 toiminnan painopisteitä olivat opiskelijan arjen palveluiden kehittäminen, opiskelijoiden työllistymisen tukeminen, yritys yhteistyön vahvistaminen ja toiminnan vaikuttavuuden kehittäminen. Vuonna 2018 toiminta keskittyy opiskelijamarkkinointiin, opiskelijoiden opiskeluajankäytön palveluihin sekä opiskelijoiden työllistymiseen sekä yrittäjyyteen valmistumisen jälkeen. Toiminnan tavoitteita tuetaan pienimuotoisilla projekteilla.

Porissa Diak toimii yhteistyössä alueen muiden korkeakoulujen kanssa. Samkilta on hankittu kielten opetus Diakin Porin toimipisteen opiskelijoille syksystä 2017 lähtien. Yhteistyötä tehdään myös mm. harjoitteluiden kehittämisessä. Myös Porin kirjastopalvelut ostetaan Samkilta.

Pieksämäellä on luotu AVOT-hankkeessa Itä-Suomen yliopiston ja Karelian kanssa yhteinen avoimen amkin kokonaisuus vanhuusteemasta. Toteutusta jatketaan hankkeessa luodun mallin pohjalta.

Pohjois-Suomen korkeakoulut Lapin yliopisto, Lapin AMK, OY, OAMK, Centria, DIAK, KAMK, vuonna 2017 mukaan liittynyt Savonia sekä elinkeinoelämän edustajat tekivät vuoden 2017 aikana selvityksen yhteistyön nykytilasta ja suunnitelman jatkotoimista. Yhteistyölle on määritetty viitekehys (teema-alueet ja pohjoisia olosuhteita läpileikkaavat erityispiirteet), jolla rakennetaan ja tuetaan pohjoista innovaatioekosysteemiä kehittämällä koulutustarjontaa, yhteisiä innovaatioalustoja ja toimintatapoja. Yhteistyön toimivuutta testataan rakentamiseen liittyvien terveysongelmien poistamiseen tähtäävällä monialaisella ja -tieteellisellä "Terve asuminen" -koulutuksella ja uusilla yhteistyömuodoilla. Pohjois-Suomen korkeakoulut hakivat OKM:n kärkihankerahoitusta VOITTO-hankkeella Terve asuminen - kokonaisuuden kehittämiseen. Rahoitusta ei kuitenkaan myönnetty. Terve asuminen - kehittämiskokonaisuuden pilotointivaiheeseen haetaan vuoden 2018 aikana ulkoista rahoitusta (EAKR/ESR). Pilotin viitekehystenä on rakentamisen ja asumisen elinkaariajattelu, jolla on vahvat siteet ympäröivään yhteiskuntaan, kulttuuriin, ympäristöön ja teknologiaan. Hankkeessa luodaan malli, jolla korkeakoulut voivat jatkossa tarjota yhdessä osaamisen kehittämällä monialaisesti sovellettavia ratkaisuja erityisiin ongelmiin tai tarpeisiin. Pohjoisten korkeakoulujen strategista yhteistyötä johtaa rehtorivetoinen ohjausryhmä, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa ja jonka toimintaan osallistuvat myös alueiden innovaatiotoimijoiden edustajat maakuntakohtaisesti.

Diakin ja Oamk:n välinen hankeyhteistyö on tiivistynyt. Kajaanin amkin tiloissa toteutuu Diakin

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Diakonia-ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkäaikalmentautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa. Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä.

Diak lisää opiskelumahdollisuuksien yhdenvertaisuutta parantamalla erityisesti korkeakoulutuksessa aliedustettujen ryhmien koulutuksen saavutettavuutta kehittämällä opiskelijavalintoja, tarjoamalla tukea sekä luomalla monipuolisesti esteettömiä tapoja opintojen suorittamiseen.

Ammattikorkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa yhteistä opintotarjontaa.

Diak uudistaa jatkuvasti koulutustaan kehittämällä opetussuunnitelmia ja toteutuksia. Lukuvuonna 2017-2018 on käynnistetty molempien tulkikoulutusten opetussuunnitelmien uudistaminen. Myös 2015 käyttöön otettujen sote-alan opsien päivitys käynnistyi keväällä 2018. Päivityksessä kehitetään opsia opiskelijapalautteen pohjalta ja pyritään ennakoimaan soten tuomia osaamistarpeita. Diakissa siirryttiin lukuvuonna 2017-2018 asteittain uuteen oppimisalustaan MoodleRoomsiiin. Tässä yhteydessä uudistettiin kaikkien opintojaksojen toteutukset oppimisalustalla. Oppimisalusta on monipuolisesti käytössä kaikilla opintojaksoilla. Kokonaan verkkototeutuksina on noin 240 opintopistettä ja lisäksi kaksi englanninkielistä master-koulutusta. Kaikki terveysalan syventävät ja sosiaalialan suuntaavat opintojaksot ovat verkkototeutuksia. Diak on lisännyt myös koulutusalojensa välistä yhteistyötä mm. toteuttamalla verkkoa

hyödyntäen alojen ja kampusten yhteisiä simulaatioita.

Diak on varannut 2018 alkaen kaikissa koulutuksissaan 80 % aloituspaikoista ensimmäistä korkeakoulupaikkaansa hakeville.

Diak on mukana sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulujen yhteisessä esivalintakokeessa. Diakissa on ollut syksystä 2017 lähtien käytössä Suvake-hankkeessa kehitetty sähköinen valintakoe, johon Diak on tuottanut diakonisen hoitotyön osion. Sosiaalialalla Diakissa on vielä käytössä valintakoe, johon kuuluu kirjallinen osio ja ryhmäkeskusteluna toteutettava haastatteluosio. Valintakokeet eivät edellytä pitkäkestoista valmistautumista. Jatkossa Diak siirtyy sotealalla käyttämään todistusvalintaa ja Metropolian vetämässä opiskelijavalintojen kehittämishankkeessa kehitettävää valtakunnallista sähköistä valintakoetta hankkeen määrittämässä aikataulussa. Humanistisella alalla todistusvalintaa ei voida käyttää, koska hakijoilta on voitava testata valmiuksia, jotka eivät ilmene todistuksista. Siksi tulkkiopintujen valinta tapahtuu jatkossakin valintakokeilla.

Diak on tehnyt yhteistyötä toisen asteen ammatillisten oppilaitosten kanssa erityisesti tukeakseen maahanmuuttaja- ja romanitaustaisten hakijoiden siirtymistä toiselta asteelta amk-opintoihin. Yhteistyötä on tehty Oulussa OSAOn ja Suomen Diakoniaopiston kanssa, Porissa Winnovan ja SataEdun kanssa ja Helsingissä Suomen Diakoniaopiston ja Stadin ammattiopiston kanssa.

Suomen Diakoniaopiston kanssa on pilotoitu mallia, jossa SDO:n opiskelijat ovat suorittaneet kesäopintoina Diakin kurseja ja voineet hakea tämän väylän kautta amk-opintoihin.

Pieksämäellä Diak on käynnistämässä yhteistyön Pieksämäen lukion kanssa. Lukiolaisille tarjotaan mahdollisuutta suorittaa amk-opintoja osana lukiokoulutustaan. Kurssitarjonnan suunnittelussa tehdään yhteistyötä lukion kanssa. Kokeilun tuloksia voidaan laajentaa muille Diakin toimintapaikkakunnille.

Diak kehittää Voimaa opiskeluun -hankkeessa yhteistyössä toisen asteen kanssa menetelmiä, joilla tuetaan keskeyttämisvaarassa olevien opiskelijoiden opintojen etenemistä sekä toisella asteella että ammattikorkeakoulussa.

Opintojen edistymisen seuranta on tehostettu ja kehitetty kontaktointia opiskelijoihin, joiden opinnoissa on havaittavissa merkkejä viivästyisestä. Rästikäytäntöjä on tehostettu ja järjestetty lisätukea, jotta mahdollisimman monen opinnot edistyisivät nopeasti. Lukuvuonna 2016-2017 Diakin 55 opintopistettä suorittaneiden osuus oli amkeista paras. Joustavalla opintotarjonnalla ja kesäopinnoilla mahdollistetaan tutkinnon suorittaminen kolmessa vuodessa.

Diakissa on toimivat ahot-käytännöt ja niitä kehitetään jatkuvasti. Hakemukset tehdään sähköisesti ja Ahot-hakemusten käsittely on keskitetty jaksoittain tietyille lehtoreille. Näin päätökset ovat mahdollisimman yhdenmukaisia. Myös opintojen aikaisen työn opinnollistamisen käytäntöjä on kehitetty ja tietoisuutta tästä mahdollisuudesta on lisätty. AVOP-kyselyn mukaan Diakista 2017 valmistuneet sairaanhoitajat olivat tyytyväisempiä ahot-menettelyihin kuin muiden amkien opiskelijat.

Diak tekee monipuolisesti yhteistyötä työelämän ja tki-toiminnan kanssa opintojaksojen toteutuksissa esim. erilaisten oppimistehtävien, projektien, yhteisöpajatoiminnan ja työn opinnollistamisen kautta. Diak on

aktiivisesti kehittänyt yhteistyössä sairaaloiden kanssa terveystalon moduulimuotoista harjoittelua erityisesti pääkaupunkiseudulla ja Porissa.

Ura- ja rekrytointipalvelut ja -ohjaus on integroitu osaksi opinto-ohjausta ja osallistavan ja tutkivan kehittämisen toimintaa. Diak on mukana toiminta-alueidensa rekrytointiyhteistyössä ja -tapahtumissa.

Diak on usean hankkeen kautta edistänyt merkittävästi sekä romani- että maahanmuuttajataustaisten hakijoiden pääsyä korkeakouluopintoihin sekä erilaisia tukimuotoja ja esteettömämpiä tapoja opintojen suorittamiseen. Hankkeissa on luotu toimivat erillishaun käytännöt, joita on pilotoitu 2017-2018 romani- ja maahanmuuttajataustaisten hakijoiden valinnoissa. Diak jatkaa tätä käytäntöä tulevaisuudessakin. Erillishakujen kautta on saatu lisättyä korkeakoulutuksessa aliedustettujen opiskelijoiden määrää Diakin koulutuksissa kolmella kampuksella. Opin portailta työelämään -hankkeessa kehitetään ja tuetaan erityisesti maahanmuuttaja- ja romanitustaisten opiskelijoiden sujuvaa oppinnoista työelämään.

Diak on laajentanut Arcadan kanssa tehtävää yhteistyötä avaamalla kesäopintojen lisäksi terveystalon syventävät opinnot vastavuoroisesti kummankin amkin opiskelijoille. Arcadan kanssa on tehty yhteistyötä myös terveydenhoitaja- ja sosionomiopinnoissa muutamien kurssien osalta samoin kuin ruotsi-suomi tandem-opinnoissa. Arcadan kanssa on käynnistetty yhteisen nursing-koulutuksen suunnittelu. Koulutus käynnistyy 2020. Arcadan kanssa toteutetaan yhdessä jo Global health care -master ohjelmaa, jossa on yhteistyökorkeakoulu myös Keniasta. Community Development, Human Rights and Conflict Resolution masterohjelma käynnistyi syksyllä 2017 yhteistyössä kahden tansanialaisen korkeakoulun kanssa. Norjalaisen VID-korkeakoulun kanssa on alustavasti sovittu yhteisen master-ohjelman suunnittelusta sosiaalialalle. Englanninkielisessä sosionomikoulutuksessa Diak tekee yhteistyötä tsekkiläisen Kaarlen yliopiston ja interdiac-organisaation kanssa.

Jyväskylän avoimen yliopiston kanssa on käynnistymässä yhteistyö, jossa luodaan sosiaalialan yhteinen koulutustarjotin, johon kumpikin korkeakoulu tuottaa kursseja. Jyväskylän avoin yliopisto toimii Helsingissä Diakin kampuksen tiloissa. Yhteisiä opintoja tarjotaan keväästä 2019 lähtien. Diak on ollut mukana AVOT-hankkeessa, jossa luotiin yhteinen verkko-opintojen tarjotin Itä-Suomen yliopiston ja Karelian kanssa vanhuus-teemasta. Diak on mukana e-AMK -hankkeessa ja tuottaa opintoja sen myötä kehittyvään amkien yhteiseen tarjontaan. Diakin toteuttama opintojakso on mukana kesän 2018 yhteisessä e-AMK kesätarjonnassa

Diak tekee tiiviisti yhteistyötä muiden korkeakoulujen kanssa myös erikoistumisopinnoissa. Diakonia-, Hämeen, Novia, Turun ja Vaasan ammattikorkeakoulut toteuttivat yhdessä Lastensuojelutyön erikoistumiskoulutuksen 2017-2018. Ammattikorkeakoulut suunnittelivat ja toteuttivat Lastensuojelutyön erikoistumiskoulutuksen yhteistoiminnallisesti siten, että erikoistumiskoulutuksen opetus- ja toteutussuunnitelma oli yhteinen. Diak ja Turun yliopisto käynnistivät tammikuussa 2018 Monikulttuurisuuden asiantuntijan erikoistumiskoulutuksen (40 op). Erikoistumiskoulutus jatkuu syksyyn 2019. Monikulttuurisuuden asiantuntijan erikoistumiskoulutuksen toteutus on yhteinen Diakin ja Turun yliopiston kesken. Mielenterveys- ja päihdetyön erikoistumiskoulutus (30 op) käynnistyy syksyllä 2018 ja päättyy toukokuussa 2019. Sen toteutus on suunniteltu yhdessä Satakunnan ja Tampereen ammattikorkeakoulujen kanssa. Oikeustulkauksen erikoistumiskoulutuksen Diak toteuttaa yhdessä Helsingin yliopiston, Tampereen yliopiston ja Humakin kanssa.

Humakin kanssa Diakilla on yhteinen tulkkausalalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto.

Oulun yliopiston johdolla rakennettu eri korkeakoulujen yhteinen tutkimusmenetelmien opetuskokonaisuus on pilotoitu ja otetaan käyttöön syksyllä 2018. Diak on mukana yhteistyössä ja on tuottanut kokonaisuuteen 1 op:n laajuisen osuuden (Aineistonkeruu ja -analyysi).

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

Diak edistää kulttuurien ja uskontojen välistä vuoropuhelua ja vaikuttaa TKI-toiminnallaan yhteiskunnan, yritysten, järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen toiminnan kehittymiseen. Diakin TKI-toiminnassa korostuvat maahanmuutto-, turvapaikka- ja monikulttuurisuus kysymykset.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan nykyistä vahvempi kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulun koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle neljä.

"Diak edistää kulttuurien ja uskontojen välistä vuoropuhelua ja vaikuttaa TKI-toiminnallaan yhteiskunnan, yritysten, järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen toiminnan kehittymiseen"

Lukuvuoden 2017-2018 aikana Diak on etsinyt uusia TKI-toiminnan avauksia tällä strategiansa kannalta keskeisellä alueella. Vuoden 2018 keuhällä valmistui yhteisöpajatoimintaa käsittelevä tutkimus. Yhteisöpajat ovat Diakin opintoihin sisältyvää osallistavaa ja tutkivaa kehittämistä, joka toteutui yhteistyössä luterilaisen kirkon seurakuntien ja kristillisten järjestöjen kanssa. Yhteisöpajoja on ollut eri puolilla Suomea Diakin koulutusten lähiseuduilla Helsingistä Ivaloon. Yhteisöpajojen toiminta on ollut innovaatio, joka on tarjonnut mahdollisuuden asukas- ja seurakuntalaislähtöiselle osallistavalle työn kehittämiseksi.

Yhteisöpajatoiminnan ideat jatkuvat erityisesti Tampereella toteutuvassa kirkollisessa

sosionomikoulutuksessa. Yhteistyössä Tampereen seurakuntayhtymän, Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulien ja Tampereella toimivan Kirkon tutkimuskeskuksen kanssa on käynnistetty vuoden 2017 Case Tampere -tutkimushanke, jossa tarkastellaan mikrotason kehittämistyön vaikuttavuutta esimerkiksi vastaanottokeskuksissa, maahanmuuttajien kohtaamispaikassa ja uusilla asuinalueilla toteutuvassa työssä. Opiskelijoilla on keskeinen rooli tutkimusaineiston keräämisessä. Lopullinen raportti valmistuu vuonna 2019.

Suomen luterilaisen kirkon diakoniatyötä tekevien parissa on tehty barometritutkimuksia vuodesta 1999 lähtien. Ensimmäistä kertaa vuonna 2017 Diak kutsuttiin diakoniabarometrin toteuttajaksi. Tutkimuksen toteutti neljä ylemmän amk-tutkinnon opiskelijaa. Hankkeella on ollut aktiivinen ohjausryhmä, jossa on ollut edustus Diakoniatyöntekijöiden liitosta, Diakonian tutkimuksen seurasta ja kirkkohallituksesta. Tutkimus julkaistaan syyskuussa 2018 Kirkon diakoniapäivillä Lahdessa ja sen julkaisee Kirkon tutkimuskeskus.

Kulttuurien ja uskonnon välinen vuoropuhelu on näkynyt vahvasti Diakin ylempien amk-tutkintojen koulutuksessa ja opiskelijoiden opinnäytetöissä sekä tutkinnossa Arvo- ja yhteisölähtöinen työn kehittäminen että tutkinnossa Community Development, Human Rights and Conflict Resolution.

Diak on tehnyt yhteistyötä Stadin ammattiopiston ja Helsingin seurakuntien oppilaitostyön kanssa hankkeessa, jossa äskettäin Suomeen tulleita maahanmuuttajaopiskelijoita (noin 150) ryhmytettiin toiminnallisissa tapahtumissa eri puolilla Helsinkiä. Ryhmien ohjaajat olivat Diakin perustutkinnon opiskelijoita, muutamia opiskelijoita oli myös Helsingin yliopistosta. Pilottihankkeen nimi oli Huomenta Helsinki. Onnistuneelle hankkeelle pyritään saamaan jatkoa ja rahoitusta.

Tekeillä on myös ylemmän amk-tutkinnon opinnäytetöitä perhelähtöisestä työstä sekä erityisnuorisotyötä. Yksi niistä käsittelee seurakuntien ja neuvoloiden välistä yhteistyötä valtakunnallisen kärkihankkeen, Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman, mukaisissa perhekeskuksissa erällä paikkakunnilla.

"Diakin TKI-toiminnassa korostuvat maahanmuutto-, turvapaikka- ja monikulttuurisuuskysymykset"

Maahanmuutto-, turvapaikka- ja monikulttuurisuuskysymyksiin liittyvä TKI-toiminta voidaan jakaa seuraaviin osa-alueisiin:

1) Maahanmuuttajataustaisten koulutukseen ja työelämään pääsyn sujuvoittaminen, jota on edistetty esimerkiksi seuraavissa hankkeissa: Maahanmuuttajat korkeakouluihin ja työelämään, Opin portailla Pohjois-Pohjanmaalla ja -Satakunnassa. Hankkeiden vaikutuksesta muun muassa maahanmuuttajataustaisten korkeakouluopintoihin hakeutuminen ja pääsy on mahdollistunut entistä paremmin tehostetun ohjauksen, tukipajatoiminnan ja erillishakujen avulla. Pohjois-Pohjanmaalla käynnistyi 1.6. Opin portailta työelämään -hanke, jossa tuetaan maahanmuuttaja- ja romanitustaisten opiskelijoiden loppuvaiheen opintoja ja työllistymistä erillisillä tukitoimilla. Tähän kuuluu mm. aktiivista vaikuttamista työnantajatahoihin ja rekrytointitilaisuuksien järjestämistä.

Olemme mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa kulttuuri- ja kielitietoisen opettajankoulutuksen kehittämishankkeessa, jonka tavoitteena on kieli- ja kulttuuritietoisen toimintakulttuurin ja osaamisen edistäminen sekä opettajankoulutuksessa että perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opettajien parissa. Hankkeen toimintatapojen kehittäminen kohti ammattikorkeakoulu yhteisöä on tulevan lukuvuoden tärkeimpiä tavoitteita Diakissa.

2) Kotouttamistyön kehittäminen: kotouttamistyön vaikuttavuuteen liittyvä TKI-työ, joka sisältää kotouttamistyön uusien työmenetelmien kehittämisen yhdessä maahanmuuttajataustaisen väestön kanssa. Hankkeiden tavoitteena on lisäksi dialogin vahvistaminen vähemmistö- ja enemmistöryhmien välille. Vuonna 2017-2018 saimme rahoituksen seuraaviin hankkeisiin, joiden tavoitteena on vaikuttaminen kuntatasolla sekä kaupunkisosaalityön kehittäminen: Navigaattori - Kohti vaikuttavaa kotouttamistyötä, Kauko - Kaupunkisosaalityöllä kohti vaikuttavaa kotoutumista.

3) Maahanmuuttajataustaisten vanhempien tietoisuuden kasvattaminen liittyen nuorten päihde- ja mielenterveyskysymyksiin sekä koulutuspolkuihin. Yhteistyössä Helsingin kaupungin ja Moniheli ry:n kanssa aloitimme vuonna 2017 kaksi koulutuskonseptia, joiden tavoitteena on eri etnisiin yhteisöihin kuuluvien henkilöiden kouluttaminen ja tietoisuuden lisääminen nuorten päihde ja mielenterveyteen sekä koulutuspolkuihin liittyen.

4) Globaalin eriarvoisuuden tunnistaminen ja radikalisoitumisen ehkäisy. Ulkoministeriön rahoituksella aloitettiin hanke- ja kehittämistyö, jonka tavoitteena on nuorten radikalisoitumisen ennaltaehkäisy viestinnän avulla. Hanke toteutetaan Pohjois-Irakissa ja Suomessa.

4) Monikulttuurisuuden erikoistumiskoulutus vuonna 2018-2020. Koulutuksen tavoitteena on lisätä työelämässä olevien opiskelijoiden tietoisuutta globaaleista ilmiöistä ja kehittää uudenlaisen erikoistumiskoulutuksen ja asiantuntijuuden muotoja.

5) Romanitautistaisten koulutukseen pääsyn ja työllisyyden edistäminen, jota on tehty vaikuttavasti Tsetanes Naal, Nevo Tiija, Opín portaililla Pohjois-Pohjanmaalla ja -Satakunnassa hankkeissa alueellisesta ja valtakunnallisesta näkökulmasta. Valtakunnallisessa Nevo Tiija -hankkeessa romanien osallisuus tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa ja läpiviennissä on vahvaa - 26 työntekijästä 17 on romanitautistaista. Hankkeen toiminnan kautta 92 romanitautistaista on työllistynyt ja 30 lähtenyt opiskelemaan.

Diakin rooli ja tunnettavuus maahanmuutto-, turvapaikka- ja monikulttuurisuus-kysymysten TKI-osaajana ja globaalina vaikuttajana on vahvistunut. Painopiste tutkimus- ja kehittämistoiminnassa on keskittynyt strategisten sidosryhmien ja konsortioiden hankkimiseen ja vahvistamiseen. Olemme luoneet oppilaitokselle arvo- ja verkostoverkostoja ja sidosryhmiä kansallisten ja kansainvälisten tutkimus- ja kehittämisrahoitusten saamiseksi.

Tärkeimmät kansalliset TKI-yhteistyöverkostot kuluvalle periodilla ovat olleet pääkaupunkiseudulla sekä muilla Diakin kampuksilla: alueiden kaupungit ja kunnat, alueiden seurakunnat ja järjestökenttä, Helsingin yliopiston sosiaalityön oppiaine, Oulun yliopiston lääketieteellinen tiedekunta, alueiden ammatilliset oppilaitokset, Helsingin ja Oulun Diakonissalaitos, IOM (Kansainvälinen Siirtolaisuusjärjestö), Pakolaisapury, Moniheli ry.

Yhteistyö avaintoimijoiden kanssa on tiivistynyt myös kansainvälisissä hankevalmisteluissa. Olemme mukana kolmessa Horisontti 2020 rahoitushaussa, joista yhdessä (TRANSIT CURRICULA: co-creation of innovative digital, research-based educational resources and learning activities for better understanding and reflective practices supporting children in transition and sustainable integration into European host communities) työpaketin hallinnoijana ja vetäjänä. Horisontti 2020 hankekonsortioissa on lukuisia

eurooppalaisia yliopistoja ja korkeakouluja, niiden tavoitteena on eurooppalaisen integraatiokäytäntöjen kehittäminen ja erityisesti pakolaistaustaisten lasten ja nuorten koulutuksellisen tasa-arvon lisääminen.

Lisäksi julkaisutoiminta liittyen globaaleihin ilmiöihin ja monikulttuurisuuteen on ollut monipuolista, mm. Katisko, M ym. (2018) Alueellisuus, paikallisuus ja globaalit mahdollisuudet - Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja. 3. Helsinki: Juvenes Print.

Kaartinen, M.-Katisko, M -Nieminen, A: Globaali sosiaalityö - kohti uudenlaista asiantuntijuutta. Teoksessa: Juvonen, T (ym.) (toim). Kansainvälinen sosiaalityö. Sosiaalityön vuosikirja 2018. EU: Global Print.

"YAMK-koulutuksessa vahvistetaan nykyistä vahvempi kytkeä AMK:n strategiaa tukevaan TKI-toimintaan"

Uusi sosiaalialan yamk-tutkinto Osallisuuden edistäminen ja sosiaalinen kuntoutus alkaa syksyllä 2018. Diakin hallitus hyväksyi ohjelman opetussuunnitelman syksyllä 2017. Koulutus on Diakin profiilin mukainen ja tukee strategian toimeenpanoa. Se painottuu eriarvoisuuden ehkäisyyn ja osallisuuden edistämiseen asiakastyössä, asiakas- ja palveluohjauksessa ja sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämisessä. Tavoitteena on heikoimmassa asemassa olevien hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen. Koulutus vastaa kasvavan eriarvoisuuden tuomiin haasteisiin ja sosiaali- ja terveystalvelujen toimintaympäristön ajankohtaisiin muutoksiin. Koulutus on monimuotokoulutusta, joka on mahdollista suorittaa työn ohella. Keväällä 2018 koulutukseen haki 113 henkilöä ja siihen valittiin 37 henkilöä.

Englanninkielinen sosiaalialan Master-tutkinto Master's Degree Programme in Community Development, Human Rights and Conflict Resolution alkoi syksyllä 2017. Koulutuksen aloitti 22 Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijaa. Koulutus on Diakonia-ammattikorkeakoulun, Iringan yliopiston (Tansania) ja Sebastian Kolowa Memorial Universityn (Tansania) yhteistyössä toteuttama koulutusohjelma. Koulutus on sisällöllisesti uusi avaus suomalaisessa ammattikorkeakoulukentässä. Koulutus painottuu kestävään yhteisökehittämiseen, ihmisoikeuksiin ja konfliktien ehkäisyyn. Koulutus on monialainen ja antaa valmiudet toimia kehitystyön ja yhteisöjen kehittämisen asiantuntijatehtävissä. Opinnot toteutetaan monimuoto-opetuksena, ja niihin sisältyi kahden viikon intensiivijakso Tansaniassa syksyllä 2017. Koulutus tarjoaa maisteritason syventäviä opintoja suomalaisille, tansanialaisille ja kansainvälisille opiskelijoille, ja sen sisällöissä yhdistyvät teoria ja käytäntö. Koulutuksen pilotointia vahvistaa Ulkomministeriön HEI ICI -rahoituksella toimiva Busco-projekti (Building sustainable and resilient communities through co-creation between universities and businesses), jossa vahvistetaan paikallisyhteisöjen taloudellista ja sosiaalista perustaa Tansaniassa. Hankkeessa on mukana myös Haaga-Helia.

Syksyllä 2017 alkoi uusi kolmen lukukauden mittainen yamk-tutkinto Arvo- ja yhteisölähtöinen työn kehittäminen, joka rakennettiin osin vanhan Diakonia ja kasvatus -tutkinnon pohjalle, mutta johon tuli runsaasti kokonaan uusia aineksia. Uutta oli se, että kirkollista tutkintoa ei enää edellytetty kelpoisuusehtona opintoihin. Tutkinto osoittautui suosituksi, ja sitä valittiin suorittamaan yhteensä 23 opiskelijaa, joista 15:lla on kirkollisesti pätevä ammattikorkeakoulututkinto. Tutkinto painottaa nimensä mukaisesti arvoja ja etiikkaa sekä yhteisölähtöisiä työtapoja. Uutena sisältönä on tarjottu esimerkiksi uskontolukutaidon ja uskontodialogin kursseja. Tutkinnossa toteutettavat opinnäytetyöt on ryhmitelty otsikoihin Yhteisöllisyys arvona ja toiminnan lähtökohtana, Arvojen ja uskonnollisuuden muutokset sekä Toimintakulttuurin

muutokset ja työn kehittäminen. Opinnäytetöinä valmistuu useita julkaistavia tutkimuksia, ensimmäisenä Kirkon tutkimuskeskuksen syyskuussa julkaisema Diakoniabarometri 2018. Pääosan tutkintoa suorittavista odotetaan valmistuvan joulukuussa 2018.

Sosiaali- ja terveystieteiden yamk-tutkinnon Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittämisen ohjelmasta valmistui 25 opiskelijaa vuonna 2017. Koulutuksessa perehdytään asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen sekä innovatiiviseen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavaan hyvinvointialan yrittäjyyteen. Koulutus on monimuotokoulutusta, joka on mahdollista suorittaa työn ohella. Seuraava opiskelijaryhmä aloittaa syksyllä 2018 Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittämisen ohjelmassa. Keväällä 2018 koulutukseen haki 132 henkilöä ja siihen valittiin 32 henkilöä keväällä 2018.

Syksyllä 2017 alkoi sosiaali- ja terveystieteiden yamk-tutkinnon Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koulutusohjelma, jossa aloitti 37 opiskelijaa. Koulutus painottuu erityisesti syrjäytymisuhan alaisuudessa elävien henkilöiden terveyden edistämisen erityiskysymyksiin. Koulutus on monimuotokoulutusta, joka on mahdollista suorittaa työn ohella. Sekä Johtamisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan palvelutuotannon kehittämisen että Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koulutusohjelmaan on kytketty Diakin profiiliin mukaisia työelämää ja työelämää kehittäviä hankkeita hyödyttäviä opinnäytetyöaiheita ja oppimistehtäviä. Näillä koulutusohjelmilla on myös yhteinen ohjausryhmä, jossa on vahva työelämä- ja opiskelijaedustus. Kaksi kertaa vuodessa kokoontuvan ohjausryhmän ja opiskelijapalautteiden perusteella koulutusohjelmien toteutuksia uudistetaan hyödyntämällä näyttöön perustuvaa tietoa niin sisältöjen kuin pedagogisten ratkaisujenkin uudistamisessa.

Englanninkielinen Master's Degree Programme in Global Health Care -koulutusohjelma toteutuu yhteistyössä Kenian University of Eastern Africa Baratonin (UEAB) ja Arcadan kanssa. Keväällä 2018 koulutukseen haki 103 opiskelijaa ja sinne otettiin 14 opiskelijaa Diakille ja saman verran Arcadalle. Koulutuksen kokonaishakijamäärä oli 215.

Vuonna 2017 Master's Degree Programme in Global Health Care -koulutusohjelman sopimus uudistettiin siten, että se mahdollistaa myös koulutusviennin. Tammikuussa 2018 osapuolet (Diak, Arcada ja UEAB) neuvottelivat Kenian Baratonissa koulutuksen kehittämisestä, syksyn 2018 intensiivikurssin järjestämisestä ja laaja-alaisesta TKI-yhteistyöstä. Koulutuksessa tuotetaan osaamista erityisesti terveydenhuollon kriisinhallinnassa ja toimintavalmiudessa luonnonkatastrofeihin, naisiin ja lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan, tartuntatauteihin ja terveyspalveluiden kehittämiseen liittyvissä asioissa, sekä vahvistetaan Keniassa paikallisen toimijoiden kapasiteettia em. asioissa. Vierailun seurauksena syntyi myös korkeakoulujen yhteisjulkaisu kehittämistarpeista koskien kehittyvien maiden terveydenhuoltoa ja globaalin terveydenhuollon opetusta. Koulutuksen toteutussuunnitelma on ajantasaistettu.

Tulkkaustoiminnan kehittäminen on humanistisen ja kasvatustieteiden YAMK-tutkinto, jota Diak ja Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) toteuttavat yhteistyönä. Vuonna 2018 on alkanut seuraavan tulkkauksen YAMK-tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman uudistaminen. Seuraava toteutus alkaa syksyllä 2020. Tarkoituksena on, että silloin Tulkkaustoiminnan kehittämisen YAMK-tutkintoon voivat hakea sekä viittomakielen ja tulkkauksen AMK-tutkinnon että asioimistulkinnon AMK-tutkinnon suorittaneita. Tutkinnon laajennettu kohderyhmä avaa myös uusia mahdollisuuksia hyödyntää ja kehittää Diakin työelämäyhteyksiä ja hankkeita mm. opinnäytetöissä.

"Koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään"

Tki-toiminnassa työskentelee entistä enemmän opetushenkilöstöön kuuluvia, mikä monipuolistaa ja syventää heidän tki-osaamistaan.

Vuonna 2017 Diakin koko henkilöstöllä oli mahdollista osallistua avoimeen palvelumuotoilukoulutukseen, jota järjestettiin talon sisäisenä koulutuksena kaksi kertaa. Osallistujia oli yhteensä 30.

Projektitoimijoiden osaamista on lisätty järjestelmällisesti kehittämällä Mentorointi-järjestelmää, josta on saatu erittäin hyvä palaute. Lisäksi jokaisella uudella projektipäälliköllä on mahdollisuus saada henkilökohtaista perehdytystä projektipäällikön tehtäviin. Hanketoimintaa on käsitelty myös koko henkilöstölle avoimissa HR-pajoissa.

Hankehakemusaamasta on lisätty siten, että hankehakijat ovat käyneet säännöllisesti rahoittajien järjestämässä koulutustilaisuuksissa ja lisäksi on pidetty organisaation sisäisiä koulutuksia eri rahoitusinstrumenteista.

Diakin johdolle ja avainhenkilöille tarjottiin päivän mittainen Lean-työpaja, jossa oli ulkopuolinen kouluttaja. Lisäksi osaamista vahvistettiin Centrian kanssa tehdyllä vertaisarvioinnilla, joka kohdistui erityisesti aluevaikuttavuuteen.

Sisällöllistä osaamista lisättiin avoimella SOTE-uudistuskoulutuksella, joka järjestettiin yhteistyössä Arcadan kanssa. Henkilöstöllä oli myös mahdollisuus osallistua henkilökohtaisen budjetoinnin kansainväliseen seminaariin, jonka järjesti Avain kansalaisuuteen projektin toimijat Diakissa.

TKI-osaaminen on syventynyt myös talon sisäisessä vuorovaikutuksessa, kun hanketoimijat ovat kokoontuneet Diakin vahvuusalueiden mukaisiin ryhmiin vaihtamaan tietoa hyvistä käytännöistä.

Diakissa toimii kaksi avointa tutkijaryhmää. Kerran kuukaudessa kokoontuu 'Ihmiset ja palvelujärjestelmät muuttuvassa yhteiskunnassa' tutkijaryhmä, jossa on edustettuina diakilaisten lisäksi myös työelämän ja tutkimuslaitosten edustajia. Korkeakoulupedagogiikan tutkimusryhmä kokoontuu 1-2 kertaa lukukaudessa tarkastelemaan meneillään olevia kasvatustieteen väitöskirja- ja muita pedagogisia tutkimusprojekteja.

Avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle neljä

Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak) on sitoutunut edistämään avoimen tieteen ja tutkimuksen toteutumista. Diak on kuvannut, mitä avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) periaatteet ovat ja miten ne merkitsevät käytännössä. Avoimuus on otettu huomioon laatutyössä. Avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteet ja käytännöt perustuvat sekä Suomen Akatemian suositukseen että Tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatimiin hyvän tieteellisen käytännön ohjeisiin (HTK).

Diakin toimintaa ohjaa neljä arvoa. Arvoista kaksi eli 1) avoin vuorovaikutus ja 2) laadukas ja tuloksellinen

toiminta raamittavat avoimen tieteen ja tutkimuksen toteutumista Diakissa. Vuosien 2017-2020 strategiassa avoin tiede ja tutkimus näkyy tavoitteissa, joita ovat I) tietoa ja signaaleja osaamisalueiden kehityksen kärjestä, II) monipuolinen työelämän ja toimintaympäristön tuntemus, III) kyky tehdä ideoista arjen toimintaa ja IV) prosessit innovaatioiden tuottamiseen ja tulevaisuuden osaajien kouluttamiseen. Avoimuus merkitsee Diakin toiminnassa verkostoitumista eri toimijoiden kanssa, tiedon tuottamista organisaation osaamisalueilta, tiedon käyttämistä muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja työkäytäntöjen kehittämisessä sekä tiedon avointa jakamista.

Vuonna 2017 Diakonia-ammattikorkeakoulun henkilöstö perehtyi avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteisiin ja käytäntöihin. Helsingin, Oulun, Pieksämäen, Porin ja Turun kampuksilla järjestettiin perehdytystilaisuudet. Perehdytyksissä opetustoiminnan digitaalisia ratkaisuja tarkasteltiin jakamisen kulttuurin näkökulmasta. Perehdytyksissä kerättiin henkilöstöltä myös ideoita, miten Diakonia-ammattikorkeakoulu voi edistää avoimen tieteen ja tutkimuksen toteutumista. Tämä ideointi piti sisällään muun muassa lohkoketjuteknologioiden ja avoimen lähdekoodin hyödyntämistä, avoimia oppimislustoja ja materiaaleja sekä Creative Commons -lisenssien käyttöönottoa. Vuoden 2018 perehdytyksissä tarkasteltiin työelämälähtöistä verkostoitumista ja yhteistä tiedon tuottamista. Diakin kehittämisspäivien aikana pidettiin työpaja, jossa käytiin läpi Diakonia-ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen käytäntöjä. Lisäksi on perehdytty tietoturvan ja tietosuojan kysymyksiin. Diakonia-ammattikorkeakoulu ottaa syksyllä 2018 käyttöön sähköisen julkaisukanavan, joka on avoin myös Diakonia-ammattikorkeakoulun yhteistyökumppaneille.

Diakonia-ammattikorkeakoulu on kehittänyt vuosina 2017-2018 paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia, eritoten kansainvälisiä kumppanuuksia. Kansallisesti Diakonia-ammattikorkeakoulu on ollut osallisena maakunnallisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämisprosesseissa. Kumppanuuksilla Diakonia-ammattikorkeakoulu vahvistaa avoimuuden toteutumista muun muassa projektilähtöisessä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteet ja käytännöt pyritään huomioimaan muun muassa kumppanuus- ja projektisopimuksissa. Diakonia-ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan henkilöstöä on perehdytetty DMPTuulin tarjoamiin mahdollisuuksiin aineistonhallintasuunnitelman tekemisessä.

Avoimuus on keskeinen lähtökohta sekä Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisu- että tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Diakonia-ammattikorkeakoulu edellyttää avoimien julkaisukanavien käyttämistä. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisut kuten myös Diakonia-ammattikorkeakoulusta valmistuvien opinnäytetyöt ovat avoimissa julkaisukanavissa. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisut ovat avoimesti verkossa ja tutkimusartikkelit rinnakaistallennetaan Theseus-tietokantaan. Diakonia-ammattikorkeakoulun rinnakaistallennettujen tutkimusartikkelien määrä on kuitenkin melko pieni johtuen julkaisujen luonteesta. Diakonia-ammattikorkeakoulu on pohtimassa, tulisiko rinnakaistallennettävien julkaisujen taso määritellä siten, että tutkimusartikkelien lisäksi rinnakaistallennetaan ammatilliset asiantuntija-artikkelit.

Diakonia-ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelut neuvovat ja ohjaavat Diakonia-ammattikorkeakoulun henkilöstöä ja kumppaneita (sidosryhmiä) avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteiden toteuttamisessa. Kirjasto- ja tietopalvelut kehittävät ja ylläpitävät Diakin ATT-opasta sekä rinnakaistallentaa artikkelit. Diak kehottaa toimijoitaan noudattamaan kansallisia suosituksia julkaisujen ja tutkimusaineistojen avoimessa lisensoinnissa (mm. CC, ODC).

Diakonia-ammattikorkeakoulussa on työstetty tutkimusaineistojen avoimuuteen ja pitkäaikaistallentamiseen liittyviä käytäntöjä. Työstettävänä on ohjeistus tutkimusaineistojen metatietojen luetteloinnista ja lataamispalveluiden käyttöönotosta. Tutkimusaineistojen avoimuuden käytäntöjen kokeilua on haastanut se, että tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa ei ole muodostunut Diakonia-ammattikorkeakoulun hallinnoimia tutkimusaineistoja, joiden laajuus ja merkittävyys olisi edellyttänyt niiden pitkäaikaistallennusta.

Diakonia-ammattikorkeakoulu seuraa systemaattisesti avoimuuden toteutumista julkaisutoiminnassa. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan näkyvyyden ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnin käytännöt ovat olleet keskeinen kehittämiskohde vuosina 2017-2018. Diakonia-ammattikorkeakoulun johtoryhmä seuraa ja arvioi avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteiden ja käytäntöjen toteutumista ja vastaa kehittämiskohteiden asettamisesta. Avoimen tieteen ja tutkimuksen toteutumisen periaatteiden ja käytäntöjen seuraamisessa käytetään Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisutoiminnan tuottamia sekä Theseus tietokannasta ja Juuli julkaisutietoportaalista saatavia raportteja.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiosasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Diakin henkilöstömäärä oli vuoden 2017 lopussa yhteensä 244 henkilöä. Päätyökseen opetustyötä tekevän henkilöstön osuus oli 129 henkilöä. Opetustyöhön ja sen kehittämiseen osallistuvat vahvasti myös innovaatiotoiminnan henkilöstö ml. yliopettajat (10 henkilöä). Henkilöstön keski-ikä oli 50 vuotta.

Diakin uusi organisaatio astui voimaan 1.1.2017. Kuluneena vuonna panostettiin erityisesti uudistetun organisaation toimintaedellytysten luomiseen ja kehittämiseen. Uuden organisaation toiminta- ja johtamisjärjestelmää kehitettiin, ja sille luotiin yhteiset kokouskäytännöt. Esimiestyön raameja ja käytänteitä kehitettiin kuukausittain kokoontuvassa esimiesfoorumissa. Käynnistimme myös Diakin toimintakulttuurin

kehittämistyön, jotta se tukisi meitä entistä paremmin yhteisöllisyydessä ja tavoitteidemme saavuttamisessa.

Toimintakulttuurin kehittämisen kolme kärkeä ovat

-Vastuullinen vuorovaikutus - Millainen puhe sellainen työyhteisö

-Tavoitteellinen johtaminen - Välittävä ihmisten johtaminen ja oman työn hallinta

-Palvelukeskeisyys - tyytyväiset asiakkaat ja työntekijät

Vuosittain toteutettavassa henkilöstökyselyn tulokset osoittivat onnistumisen kehittämistyössä usealla osa-alueella. Erityisesti tiimien ja tulosalueiden toimivuus, esimieheltä saatu tuki sekä johtaminen ja tiedonkulku ovat osa-alueita, joilla on tapahtunut merkittävää parannusta. Noin 80% henkilöstöstä voisi suositella Diakia työpaikkana ystävälleen.

Vuoden aikana otettiin käyttöön uusia ohjelmistoja ja järjestelmiä, minkä vuoksi henkilöstön osaamisen kehittämisessä panostettiin erityisesti digitaalisen osaamisen kehittämiseen.

Ylläpidämme ja kehitämme sujuvaa yhteistoimintaa sekä avointa henkilöstöpolitiikkaa

Yksi keskeisistä foorumeistamme henkilöstön ja työnantajan vuorovaikutuksen edistämiseksi on Diakin henkilöstöpolitiinen yhteistyöryhmä. Sen tavoitteena on edistää vuorovaikutuksellista yhteistoimintaa, mikä perustuu henkilöstölle oikea-aikaisesti annettuihin tietoihin Diakin tilasta ja suunnitelmista. Yhteistyöryhmän tehtävänä on käsitellä asioita, jotka on määritelty seuraavissa laissa: Laki yhteistoiminnasta yrityksissä (334/2007/), Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työ-suojeluyhteistoiminnasta annetun valvontalain (44/2006), Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (1329/2014/) sekä Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014).

Kehitämme yhdessä Diakin toimintaa ja henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa tehtäviin päätöksiin.

Henkilöstö voi tuoda yhteistyöryhmään käsiteltäväksi asioita joko ryhmän jäsenten tai sihteerin kautta. Myös opiskelijaedustus kutsutaan mukaan yhteisten asioiden (esimerkiksi tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja työsuojelu) äärelle. Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan Dynasty-asianhallintaohjelmassa liitteineen, ja ne ovat henkilöstön luettavissa. Kokouksista ja käsiteltävistä asioista uutisoidaan myös säännöllisesti henkilöstön intrassa. Ryhmä kokoontui 14 kertaa vuonna 2017.

Muita yhteisiä kokoontumisfoorumeita ovat viikottain järjestettävät henkilöstön HR-pajat, kuukausittain kokoontuvat moniammatilliset Pop-up-palaverit, kuukausittaiset esimiesten ja johdon yhteiset iltakoulut, tulosalue- ja tiimipalaverit sekä kehittäjäryhmät.

Kehitämme osaamistamme

Tavoitteenamme on olla jatkuvasti uudistuva hyvän tekemisen korkeakoulu. Haluamme tulla tunnetuksi vahvana osajana ja innovatiivisena muutoksentehtäjänä.

Vuoden 2017 aikana otimme käyttöön uusia ohjelmistoja ja järjestelmiä. Opetuksessa siirryimme uuden oppimisalustan käyttöön. Henkilöstön osaamisen kehittämisessä panostimme erityisesti digitaalisen osaamisen kehittämiseen ja teknologian haltuunottoon.

Johtamisen ja esimiesosaamisen kehittäminen startattiin esimiesarvioinneilla, jotka toivat esiin esimiesten vahvuuksia ja kehittämistarpeita. Esimiehet tekivät omat kehittämissuunnitelmansa arviointiin perustuen. Seuraavana vuonna 2018 kehittäminen jatkuu esimiesvalmennuksen merkeissä. Johtamisen kehittämisessä esimiesten välisen vuorovaikutuksen ja vertaistyöskentelyn tukeminen on erityisen arvokasta. Diakin esimiehet kokoontuvat yhteisten asioiden äärelle kuukausittain esimiesten iltakoulussa. Se on tiedon jakamisen, osaamisen kehittämisen ja vertaisoppimisen yhteinen foorumi. Johtamisen osa-alueella jatkoimme

myös Diakin johtamisjärjestelmän kehittämistä.

Diakin koko henkilöstölle suunnatut yhteiset foorumit ovat toimineet oppimisalustoina, osaamisen jakamisen mahdollistajina ja yhteisen kehittämisen paikkoina. Ne ovat olleet tärkeä osa toimintakulttuurimme kehittämistä. Viikottain pidettävissä henkilöstön HR-pajoissa olemme perehtyneet Diakin uusiin käytäntöihin ja ohjeisiin, tietojärjestelmiin ja sovelluksiin. Kuukausittain toteutettavat Pop-up -pajat ovat teemoitettuja kehittämisfoorumeita, joissa kehitetään toimintaa ja prosesseja moniammatillisesti. Keskiössä ovat olleet opetuksen ja pedagogiikan, innovaatiotoiminnan ja kampuspalveluiden yhteiset kehittämisprosessit.

Diakin yhteiset kehittämisspäivät kokosivat yhteen henkilöstön, kun noin 200 diakilaista kokoontui Kalasatamaan keväällä kehittämisen äärelle. Päivien aikana kurkistettiin tulevaisuuteen erilaisten teemojen kautta. Kehittämisspäivien pääteemat olivat tulevaisuus ja muutos, sosiaalipolitiikka ja sote, digitalisaatio, liiketoiminta ja pedagogiikka.

Lisäksi kehitimme Diakin prosesseja, kv-toimintaa, asiantuntijatyötä verkottuneessa toimintaympäristössä, toteutimme benchmark-vierailuja palveluiden kehittämiseksi, kehitimme palautekäytäntöjämme oppimisen ja kehittymisen mahdollistajana, järjestimme koulutusta lean-johtamisesta sekä haastavista palvelu- ja viestintätilanteista.

Edistämme hyvinvointia ja kehitämme työyhteisöä

Kuluneena vuonna panostimme erityisesti uudistetun organisaation toimintaedellytysten luomiseen ja kehittämiseen. Kehitimme toiminta- ja johtamisjärjestelmää ja loimme yhteiset kokouskäytännöt. Esimiestyön raameja ja käytänteitä kehitettiin kuukausittain kokoontuvassa esimiesfoorumissa. Työhyvinvointimme painopisteiksi fokuoitiin hyvä johtaminen ja esimiestyö, hyvä työ ja työyhteisö, osaava henkilöstö sekä hyvinvoiva työntekijä. Päivitimme työhyvinvointisuunnitelmamme ja määrittelimme tavoitteita sekä toimenpiteitä jokaiselle em. osa-alueelle. Isompana ponnistuksena aloitimme syksyllä Diakin toimintakulttuurin kehittämistyön tukemaan entistä paremmin strategisten tavoitteidemme saavuttamista.

Opiskelijarajapinnassa toiminen sekä monipuolinen työ ovat lisäksi tekijöitä, joita henkilöstömme arvostaa. Opetushenkilöstön hyvällä työajan suunnittelulla haluamme tavoitteellisesti vähentää työn kuormittavuutta. Uudistimme työajan suunnitteluprosessia ja -välineitä yhdessä henkilöstön kanssa. Työsuojelussa kehittäminen liittyi erityisesti turvallisuuskulttuurin kehittämiseen. Sen tavoitteena on turvata korkeakoulu-yhteisön opiskelu- ja työrauha sekä turvallisuus ja viihtyvyys. Onnistuaksemme tavoitteessa entistä paremmin kehitimme turvallisuusorganisaatiotamme. Selkiytimme johtamisvastuut, päivitimme turvaryhmän kokoonpanon ja tehtävät sekä määritimme kaikki ne toimijat, jotka yhdessä vastuullisesti osallistuvat Diakin turvallisuuskulttuurin luomiseen. Lisäksi teimme turvallisuuden ja työsuojelun vuosikellon.

Turvallisuuteen liittyvien havaintoilmoitusten tekemistä varten otimme käyttöön INCY-ohjelmiston, jonka kautta voi ilmoittaa poikkeavista tilanteista. Poikkeavat tilanteet voivat olla sekä fyysisiä että henkisiä (esim. häirintä tai epäasiallinen käytös). Sekä henkilöstö että opiskelijat tekevät havaintoilmoituksia ohjelman kautta.

Toimintakulttuurin kehittäminen on tärkeässä roolissa työyhteisömme kehittämisessä. Kun puhumme toimintakulttuurista, tarkoittaa se tapaamme tehdä asioita yhdessä. Se on myös sitä miten keskustelemme

työyhteisössämme: toisiamme arvostaen, vuorovaikutteisesti, osallistaen ja luottamusta synnyttäen. Hienoa on siis se, että toimintakulttuuria voi muuttaa ja kehittää. Parhaimmillaan se on mahtava voimamme ja tukipilarimme nykypäivän muutoksia täynnä olevassa työ- ja toimintaympäristössä. Rakennamme ja teemme toimintakulttuuriamme näkyväksi jokapäiväisissä kohtaamisissamme. Jokainen diakilainen vaikuttaa toimintakulttuuriimme ja sen kehittämiseen. (ks. kuva: Diakin toimintakulttuuritalo)

Henkilöstökysely ja opiskelijapalaute on keskeinen tiedolla johtamisen työväline hyvinvoinnin johtamisessa. Vuosittain toteutettavalla henkilöstökyselyllä saamme arvokasta palautetta työyhteisömme tilasta, ilmapiiristä ja hyvinvoinnista. Kysely on keskeinen tiedolla johtamisen työväline hyvinvoinnin johtamisessa ja kehittämisessä. Päivitimme henkilöstökyselyä taustamuuttujien osalta, jotta tulokset saatiin tiimitasolle asti. Kehitimme myös tulosten purun prosessia. Tulokset käydään yhdessä läpi Diakin koko henkilöstön kanssa, tulosalueilla ja nyt uudistetun prosessin mukaan esimiehet keskustelevat niistä sekä arvioivat niitä myös kussakin tiimissä. Esimiehille tehtiin esimiehen työkalu tulosten purkua varten.

Opiskelijapalautteen kokoamista ja hyödyntämistä on systematisoitu vuoden 2017 aikana ja sen kehittäminen jatkuu. Palautetta kerätään uudistetun prosessin mukaan opintojaksotasoisesti, vuosittain 1. ja 3. vuoden opiskelijoilta ja kansallisena AVOP-palautteena. Sekä opiskelijakunnan edustajat että henkilöstö ovat osallistuneet palautejärjestelmän kehittämiseen. Vuoden 2017 AVOP-kyselyjen tulokset ovat parantuneet edellisestä vuodesta, mikä osoittaa toimenpiteiden vaikuttavuuden.

3. DIAKONIA AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Diakin tehtävänä on kouluttaa kirkon ja yhteiskunnan palvelukseen osaavia ammattilaisia ja asiantuntijoita sekä osallistua koulutusalojensa alueelliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen kehittämiseen. Diak toimii aktiivisesti sosiaalisen eheyden ja väestön terveyden edistämiseksi sekä sivistysperustan vahvistamiseksi. Ammattikorkeakoulun päämääränä on tuottaa kestävää hyvinvointia yhteisöissä ja palvelujärjestelmissä koko Suomessa, Euroopassa ja maailmanlaajuisesti.

Diak profiloituu eettisesti vastuullisena, osallisuutta ja hyvinvointia vahvistavana ammattikorkeakouluna.

Diak on toteuttanut oman profiilinsa mukaista tehtävää sekä koulutus- että tki- toiminnassa ja sisäisen toimintakulttuurin kehittämisessä. Profiili näkyy selkeästi opetussuunnitelmien sisällöissä ja hanketoiminnan painopisteissä.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Diakin määrittelemät vahvuusalat ovat kestävä hyvinvointi ja terveys ja erityisesti palvelujärjestelmien kehittäminen, maahanmuutto ja monikulttuurisuus, osallisuus ja toivo kirkossa ja yhteiskunnassa, tulkkaus ja kommunikaatio. Diak hyödyntää kansainvälistä yhteistyöverkostoaan kestäväen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kehittyvissä maissa sekä globaalisti kriisi- ja poikkeusolosuhteissa.

2017 - 2018 aikana on opetussuunnitelmia päivitetty ja sanoitettu Diakin strategiset kärjet neljään aihealueeseen:

- Sosiaalinen osallisuus
- Muuttuva monikulttuurisuus
- Yhteisöissä elävät kirkot
- Älykkäät sote-palvelut

Diakin vahvuusalat ovat organisoituneet TKI-toiminnassa ns. hankesalkuiksi, joitka ovat osallisuus, terveyserojen kaventaminen, diakonia ja kasvatusta, palvelujärjestelmän kehittäminen sekä maahanmuutto ja monikulttuurisuus. Rahoittajat ovat suosineet erityisesti osallisuuden edistämisen ja SOTE-palvelujärjestelmän kehittämiseen tähtäviä hankkeita.

Vuoden 2017 lopulla käynnistyi Huono-osaisuuden vähentäminen Itä- ja Pohjois-Suomessa jatkohanke, jota THL hallinnoi. Tätä edeltävä hanke mahdollisti nuorten itsearviointimittarin 3X10D kehittämisen. Mittari on innovaatio, joka on rekisteröity Diakille ja jonka OECD nimesi yhdeksi tämän vuoden lupaavimmaksi eurooppalaiseksi sosiaalisesti innovaatioksi. Mittarin avulla voidaan edistää SOTE-uudistuksen kannalta keskeistä asiakaslähtöisyyttä, monialaista yhteistyötä integroituvissa palveluissa ja tuoda esiin palveluiden vaikuttavuutta. Tällä hetkellä mittarista kehitetään digitaalista tuotetta yhdessä tekoälyyn keskittyneiden yritysten kanssa. Mittarin kehittäminen on toiminut pilottina prosessista, kuinka hankkeissa kehitettyjä toimintoja voidaan tuotteistaa Diakissa. Samankaltainen tuotteistus on meneillään sosiaalisen kuntoutuksen alueella.

Vahvuusaluista terveyserojen kaventamisessa on ollut paitsi kotimainen myös kansainvälinen näkökulma. Diak on kehittänyt äitiysterveystenhuoltoa Tansaniassa ja Somaliassa. Tavoitteena on ollut, että haavoittuvassa asemassa olevat naiset saavat riittävää ja kokonaisvaltaista äitiysterveystenhuoltoa ja neuvontaa ennen raskautta, raskauden aikana, synnytyksessä ja lastenneuvoloissa. Kahdessa eri hankkeessa on kehitetty etäkoulutuspaketti ammattilaisille. Koulutuspaketti on valmis koulutusvientituote.

Diakin alueellinen vaikuttavuus kotimaisessa TKI-toiminnassa on vahvistunut paitsi pääkaupunkiseudulla myös Oulussa, jossa olemme saaneet läpi useita uusia hankeavauksia. Esimerkkinä on muuan muassa mielenterveyden edistämiseen tähtäävä hanke Siikajoella, jossa seurakunta on keskeisessä roolissa.

Tulevaisuudessa Diak tulee viestinnällisesti keskittämään vahvuusalat seuraavien otsikoiden alle: sosiaalinen osallisuus, muuttuva monikulttuurisuus, yhteisöissä elävät uskonnot ja älykkäät sote-palvelut.

Diakin johtoryhmä hyväksyi kansainvälisyyden tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2017. Tavoitteena on, että 1) Diak on kansainvälinen, monimuotoinen ja osallistava opiskelu- ja työyhteisö, 2) Diak toimii ennakoivasti, joustavasti ja yhdenvertaisuutta edistäen globaaleissa toimintaympäristöissä ja 3) jokainen Diakista valmistunut ammattilainen osaa toimia kansainvälisessä, monikulttuurisessa toimintaympäristössä ja ymmärtää globaalia kehitystä. Diakin johtoryhmä on myös hyväksynyt kansainvälisen kumppanuusverkoston kehittämissuunnitelman keväällä 2018.

Lukuvuonna 2017-2018 Diak on käynyt neuvotteluja strategisten kumppanuusverkoston rakentamiseksi Euroopassa. Neuvottelut jatkuvat vuosien 2018-2019 ajan. Kansainvälisen kumppanuusverkoston rakentaminen arvopohjaisten korkeakoulujen kanssa tulee vahvistamaan ja monipuolistamaan vahvuusalueita ja verkosto mahdollistaa myös yhteistyössä tehtävät kansainväliset TKI-haut ja Euroopan ulkopuolelle suuntautuvan koulutusviennin. Strategisten kumppanuusverkostoneuvottelujen pohjaksi Diakin johtoryhmä on hyväksynyt kriteerit, joilla arvioidaan eri tason (strateginen, avain-, liikkuvuuskumppanuus) kansainvälisiä kumppanuuksia. Diak on myös määritellyt avain- ja liikkuvuuskumppaniverkostonsa.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	640
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	640
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	61

Ammattikorkeakoulu arvioi vuoden 2017 loppuun mennessä yhdessä muiden sosionomi (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavaa koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa sosiaalialan koulutusta siten, että syntyy nykyistä vahvempia yksiköitä työelämän tarpeita vastaavasti. Lastentarhanopettajien koulutusmääriä on sovittu lisättäväksi yliopistoissa.

Vuonna 2017 ammattikorkeakoulututkintoja valmistui Diakista 638 ja ylempiä tutkintoja 54.

Diak on osallistunut yhdessä muiden ammattikorkeakoulujen kanssa sosionomikoulutuksen arviointiin. Diak on pyrkinyt vaikuttamaan siihen, että uudessa varhaiskasvatuslaissa turvattaisiin sosionomien asema varhaiskasvatuksen opettajina ja ylempään amk-tutkinnon suorittaneilla päiväkohtien johtajina.

Diak on käynnistänyt valmistelun uudeksi ammattikorkeakoulututkinnoksi (210 op), joka sijoittuisi humanistiselle alalle, mutta olisi vahvasti koulutusalarajat ylittävä. Uusi tutkinto painottuu robotisoitujen ja digitalisoitujen palveluiden asiantuntijuuteen. Uudet asiantuntijat voisivat toimia laaja-alaisesti esim. sote- ja koulutuspalveluissa palveluiden kehittäjinä ja ohjaajina tai yrittäjinä ja konsultointitehtävissä tuomassa asiakas- ja käyttäjänäkökulmaa teknisen kehittämisen tueksi. Koulutus voisi tuottaa kokonaan uuden tutkintonimikkeen tai tuottaa yhteisöpedagogi-nimikkeen. Koulutuksen toteuttamiseksi anotaan, että okm nostaa Diakin amk-tutkintojen kattotavoitetta 640 tutkinnosta 680 tutkintoon vuodesta 2020 alkaen.

Toinen Diakin uusi koulutusavaus on ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus Hyvinvointi- ja osallisuusteknologian hyödyntämisen asiantuntijuus ja johtaminen (90 op). Koulutuksen suorittaneet tuntevat tulevaisuuden SOTE:n digipalvelut, osaavat ohjata uusien palveluiden kehittämistä ja johtaa muutosta, tuntevat robotiikan perusteet ja tekoälyn hyödyntämismahdollisuudet ammattialan näkökulmasta. He osaavat toimia kansainvälisessä TKI-kontekstissa sekä hallitsevat kehittämis- ja innovaatiotoimintaa, projektinhallintaa ja yhteiskehittämisen käytäntöjä ja periaatteita. Koulutuksen toteuttamiseksi haetaan ylempien amk-tutkintojen kattotavoitteen nostamista 61 tutkinnosta 80 tutkintoon vuodesta 2020 alkaen.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014)12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä 20 541 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 18 938 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 550 000 euroa vuonna 2017, 550 000 euroa vuonna 2018, 500 000 euroa vuonna 2018 ja 550 000 euroa vuonna 2020. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Alueelliset osaamiskeskittymät ja korkeakoulujen välinen yhteistyö
- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Digitaaliset oppimisympäristöt

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista on yhteensä 1 053 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Diak on käyttänyt saamaansa perusrahoitusta amk-lain mukaisten tehtäviensä toteuttamiseen.

Strategiarahoitusta on käytetty sopimuksen mukaisesti alueellisten osaamiskeskittymien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön kehittämiseen raportin kohdassa Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina kuvattulla tavalla. Valintamenettelyiden uudistamista on kuvattu niin ikään aiemmin tässä raportissa.

Oulun Diakin kampuksella lukuvuosi 2017-2018 työskenneltiin väistötiloissa, jotka sijaitsivat Oulun ammattikorkeakoulun tiloissa. Uudistilat valmistuvat elokuuhun 2018 mennessä. Tilat jaetaan yhdessä Suomen diakoniaopiston kanssa. Yhteiset tilat mahdollistavat yhteistyön syventämisen opiston kanssa. Pieksämäen kampuksella on jatkettu remonttitoimia suunnitelman mukaisesti. Tarkoitus on ollut parantaa sisäilmaa ja parantaa oppimisympäristön viihtyisyyttä. Porin kampuksella vahvistettiin digitaalista työympäristöä hankkimalla isoon oppimistilaan nykyaikaiset av-laitteistot. Kalasataman kampuksen tilankäyttöä on kehitetty yhdessä Laurean opiskelijoiden kanssa. Laurean opiskelijoiden palveluinnovaatiotkurssilaiset tekivät projektityönään tilankäyttöä koskevan suunnitelman, josta osa on toteutettu kevään 2018 aikana.

Vuonna 2017 digitalisaation kehittämisessä painottui siirtyminen uuteen oppimisalustaan MoodleRoomsiin. Siirtymän viimeinen vaihe toteutuu syksyllä 2018. Siirtymän yhteydessä uudistettiin kaikkien opintojaksojen toteutukset. Vuoden 2018 alusta otettiin käyttöön myös Peppi-järjestelmä, johon sisältyy opiskelijahallinta, työajan suunnittelu, lukujärjestykset, tilahallinta ja syksystä 2018 lähtien myös opintojaksopalaute. Vuonna 2018 valmistellaan myös Reportronic -hankehallintajärjestelmän käyttöönottoa. Uudet järjestelmät ovat edellyttäneet mittavaa koko henkilöstön kouluttamista järjestelmien käyttöön.

6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista

uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

Diak on raportoinut toiminnastaan annettujen ohjeiden ja voimassaolevien käytäntöjen mukaisesti. Sovittujen tavoitteiden toteutumisissa ei ole raportoitavia poikkeamia.

Diakin tulevaisuustyö voi tuoda tullessaan uudistuksia, joista raportoimme ministeriötä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Olli Holmström
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Tapio Kujala
Rehtori